

Yleiset tuomioistuimet - Belgia

Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.
Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [nl](#).

Tässä osassa luodaan yleiskatsaus Belgian yleisiin tuomioistuimiin.

Yleiset tuomioistuimet – johdanto

Korkein oikeus

Kassaatiotuomioistuin (*Cour de cassation / Hof van Cassatie*) eli korkein oikeus toimii Brysselissä.

Rikostuomioistuin

Belgian kussakin kymmenessä maakunnassa ja Brysselin pääkaupunkialueella toimii vakavia rikoksia (*crime / misdad*) käsittelevä **rikostuomioistuin** (*Cour d'assises / Hof van assisen*). Se ei ole pysyvä tuomioistuin, vaan se muodostetaan erikseen aina kun käsitellään uutta syytettyä.

Muutoksenhakutuomioistuimet

- **Muutoksenhakutuomioistui**mia (*Cour d'appel / Hof van beroep*) on Belgiassa viisi:
 - Brysselin muutoksenhakutuomioistuin (jonka tuomiopiiriin kuuluvat Brabant wallonin ja Vlaams Brabantin maakunnat sekä Brysselin pääkaupunkialue),
 - Liègen muutoksenhakutuomioistuin (jonka tuomiopiiri käsittää Liègen, Namurin ja Luxembourgin maakunnat),
 - Monsin muutoksenhakutuomioistuin (jonka tuomiopiiri käsittää Hainaut'n maakunnan),
 - Gentin muutoksenhakutuomioistuin (jonka tuomiopiiri käsittää Länsi- ja Itä-Flanderin maakunnat),
 - Antwerpenin muutoksenhakutuomioistuin (jonka tuomiopiiri käsittää Antwerpenin ja Limburgin maakunnat).
- **Toisen oikeusasteen työtuomioistui**mia (*cour du travail / arbeidshof*) on Belgiassa viisi. Ne ovat työoikeuteen erikoistuneita muutoksenhakutuomioistui
mia. Niiden lainkäyttöalueet ovat samat kuin edellä mainituilla muutoksenhakutuomioistuinmilla.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimet

- **Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistui**mia (*tribunal de première instance / rechtbank van eerste aanleg*) on Belgiassa 13 (yksi kussakin tuomiopiirissä ja Brysselin tuomiopiirissä kaksi: yksi hollannin- ja yksi ranskankielinen).
- **Ensimmäisen oikeusasteen työtuomioistui**mia (*tribunal de travail / arbeidsrechtbank*) on Belgiassa yhdeksän (periaatteessa yksi kunkin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirissä, poikkeuksena Brysselin tuomiopiiri, jonka työtuomioistuimet sijaitsevat Leuvenissä, Nivellesissä ja Brysselissä, ja lukuun ottamatta saksankielistä Eupenin aluetta).
- **Ensimmäisen oikeusasteen kaupp**tuomioistui
mia (*tribunal de commerce / rechtbank van koophandel*) on Belgiassa yhdeksän (periaatteessa yksi kunkin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirissä, poikkeuksena Brysselin tuomiopiiri, jonka kaupptuomioistuimet sijaitsevat Leuvenissä, Nivellesissä ja Brysselissä, ja lukuun ottamatta saksankielistä Eupenin aluetta).

Alemmat tuomioistuimet

- **Rauhantuomioistui**mia (*justice de paix / vredegerecht*) on Belgiassa 187 (yksi kutakin canton-tuomiopiiriä kohden).
- **Poliisituomioistui**mia (*tribunal de police / politierechtbank*) on Belgiassa 15.

Tuomioistuinten toimivalta

Rauhantuomioistuin

Rauhantuomioistuin käsittelee **siviili- ja kauppaoikeudellisia asioita**, joiden arvo on alle 1 860 euroa. Rauhantuomari on toimivaltainen myös vuokrasopimuksia, naapurisuhteita, rasitteita ja pakkolunastuksia koskevissa riita-asioissa niiden arvosta riippumatta sekä puolisoiden välisiä väliaikaisia toimenpiteitä koskevissa asioissa. Rauhantuomarin tuomioon voi **hakea muutosta** ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tai kauppantuomioistuimessa sen mukaan, onko riita-asia luonteeltaan siviili- vai kauppaoikeudellinen, paitsi jos asian arvo on enintään 1 240 euroa.

Poliisituomioistuin

Poliisituomioistuin on **rikos- ja siviilituomioistuin**, joka käsittelee sakko- ja rikesakkoasioita, erityislakien, kuten maaseutulain (*code rural / veldwetboek*) ja metsälain (*code forestier / boswetboek*) rikkomisia sekä liikenneonnettomuuksista johtuvia vahingonkorvausasioita ja liikenne rikkomuksia. Poliisituomioistuimen tuomioihin voi **hakea muutosta** ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, lukuun ottamatta oikeudenkäyntilaissa lueteltuja tapauksia, joissa asian arvo on enintään 1 240 euroa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen kaikissa riita-asioissa, lukuun ottamatta niitä, jotka lain nojalla kuuluvat muille tuomioistuimille. Tätä kutsutaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen **jäännöstoimivallaksi** (*compétence résiduaire / residuaire bevoegdheid*).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jakautuu **siviilioikeuden, rikosoikeuden ja nuorisooikeuden** osastoihin. Lisäksi Antwerpenin, Brysselin, Itä-Flanderin, Liègen ja Hainaut'n ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten yhteyteen perustettiin vuonna 2007 **rangaistusten soveltamista käsittelevä tuomioistuin** (*tribunal d'application des peines / strafuitvoeringsrechtbank*).

Siviilituomioistuin

Siviilituomioistuin (*tribunal civil / burgerlijke rechtbank*) käsittelee **henkilön oikeudellista asemaa koskevia asioita** (esimerkiksi avioeroja, isyysasioita ja adoptioita). Sillä on myös toimivalta käsitellä riita-asioita, joiden arvo ylittää 1 860 euroa, riita-asioita, jotka koskevat perintöveroa tai tekijänoikeuksia, sekä rauhantuomarin tuomioita koskevia muutoksenhakemuksia.

Rikostuomioistuin

Rikostuomioistuin (*tribunal correctionnel / correctionele rechtbank*) määrää rangaistuksia kaikista **délit**-tyyppisistä rikoksista ja ns. **li evennetyistä rikoksista** (*crime correctionnalisé / gecorrectionaliseerde misdadaad*), esim. kavallus, petos, kuolemantuottamus, murto, ryöstö). Se käsittelee myös poliisituomioistuimen päätöksiä koskevat muutoksenhakemukset.

Asia voidaan saattaa rikostuomioistuimen ratkaistavaksi syyttäjäviranomaisen tai kantajan suoralla haasteella tai tutkintajaoston (*chambre du conseil / raadkamer*) määräyksellä, jonka se tekee esitutkinnan perusteella.

Chambre du conseil on tutkintaoikeus, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomari päättää, onko asia syytä saattaa rikostuomioistuimen käsiteltäväksi. Tutkintajaostossa myös ratkaistaan, onko syytetty syytä pitää tutkintavankeudessa vai vapautetaanko hänet, mahdollisesti tiettyjen ehtojen nojalla. Tämä arviointi tehdään joko kuukausittain tai kolmen kuukauden välein, kun kyseessä on vakava rikos, jonka yhteydessä ei voida ottaa huomioon lieventäviä asianhaaroja (*crime non correctionnalisable / niet-gecorrectionaliseerde misdadaad*).

Tutkintavankeus (*détention préventive / voorlopige hechtenis*) on turvatoimenpide, joka tarkoittaa sitä, että rikoksesta epäilty pidetään vankeudessa hänen oikeudenkäyntiään odotettaessa. Näin pyritään estämään se, että epäilty katoaa ennen kuin hänen pitäisi saapua oikeuden eteen, syyllistyy sillä välin muihin rikoksiin, yrittää hävittää todistusaineistoa tai ottaa yhteyttä kolmansiin osapuoliin (esimerkiksi vaikuttaakseen todistajiin tai muihin syytettyihin). Jos epäilty lopulta vapautetaan tai häntä vastaan nostetut syytteet raukeavat, hän voi hakea oikeusministeriltä vahingonkorvausta ajasta, jonka hän on viettänyt vankeudessa syyttömänä. Sen maksaminen edellyttää kahden ehdon täyttymistä: tutkintavankeuden on täytynyt kestää yli kahdeksan päivää, eikä vangitseminen tai vankeudessa pitäminen ole saanut johtua epäillyn omasta toiminnasta. Ministeri arvioi jälkimmäistä ehtoa hyvin tiukasti.

Tutkintajaoston päätöksiin voi **hakea muutosta** syytejaostossa (*chambre des mises en accusation / kamer van inbeschuldigingstelling*), joka on muutoksenhakutuomioistuimen tasolla toimiva tutkintaoikeus.

Nuorisotuomioistuin

Nuorisotuomioistuin (*tribunal de la jeunesse / jeugdrechtbank*) käsittelee erityisesti asioita, jotka liittyvät nuorten suojelusta vuonna 1965 annetun lain (*loi sur la protection de la jeunesse / wet op de jeugdbescherming*) soveltamiseen, huoltajuuden menettämiseen ja alaikäisten sijoittamiseen sijaisperheisiin tai suljettuihin laitoksiin. Lisäksi nuorisotuomioistuin käsittelee nuorten tekemiä rikoksia.

Tuomari ei määrää nuorisorikollisille rangaistuksia vaan toteuttaa heihin kohdistuvia **toimenpiteitä**. Käytännössä tuomari voi muun muassa nuhdella alaikäistä, sijoittaa hänet sijaisperheeseen tai kasvatuslaitokseen, missä hän on muiden nuorten kanssa ammattikasvattajien valvonnassa, määrätä hänelle yhdyskuntapalvelua tai poikkeustapauksessa jopa sijoittaa hänet tilapäisesti vankilaan. Nuorisotuomioistuimen tuomari toteuttaa **varo-, suojelu- ja kasvatustoimenpiteitä**. Jos rikoksen tehnyt alaikäinen on täyttänyt 16 vuotta, nuorisotuomioistuimen tuomari voi tietyissä tilanteissa siirtää asian nuorisotuomioistuimen erityisjaostolle, joka toimii rikostuomioistuimena. Kun kyseessä on erityisen vakava rikos, kuten murha, asian käsittely siirretään rikostuomioistuimelle (*Cour d'assises / Hof van assisen*), vaikka syytetty olisikin alaikäinen. Nuoriso-oikeus voi toteuttaa myös vanhempiin kohdistuvia toimenpiteitä, kun vanhemmat eivät hoida kasvatusvelvollisuuttaan (lapsen kohdistuva väkivalta, vanhemman aseman väärinkäyttö, kurjat elinolot jne.). Jos lapsen suojelu sitä vaatii, tietyissä tilanteissa voidaan toteuttaa toimenpiteitä hyvinkin nopeasti.

Heinäkuussa 2011 edustajainhuone hyväksyi ja siirsi edelleen senaatin käsiteltäväksi lakiesityksen, jonka nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten yhteyteen on tarkoitettu perustaa perhe- ja nuoriso-oikeuden osastot. Lakiesityksen nojalla tietyt rauhantuomarin toimivaltuudet siirretään näille ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten yhteydessä toimiville perhe-oikeuden osastolle ja päinvastoin ja että tietyt nuoriso-oikeuden toimivaltuudet siirretään perhe-oikeuden osastoille.

Rangaistusten soveltamista käsittelevät tuomioistuimet

Rangaistusten soveltamista käsittelevät tuomioistuimet tekevät päätökset vankeuteen tuomittujen henkilöiden ulkoisesta oikeudellisesta asemasta. Ne päättävät seuraavista menettelyistä: **rajoitettu vankeus, sähköinen valvonta, ehdonlainen vapaus ja väliaikainen vapauttaminen** karkotusta tai luovutusta varten. Syyttäväviranomainen ja tuomitut voivat pyytää kassaatiotuomioistuinta kumoamaan rangaistusten soveltamista käsittelevien jaostojen päätökset.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioita koskeva muutoksenhaku

Jos jokin osapuoli tai syyttäväviranomainen on tyytymätön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antamaan tuomioon, se voi **hakea siihen muutosta**. Tämä edellyttää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toiminut ensimmäisenä oikeusasteena eli että tuomiota ei ole annettu poliisituomioistuimen tai rauhantuomioistuimen päätöstä koskevan valituksen johdosta.

Muutoksenhakuoikeus ei kuitenkaan koske rangaistusten soveltamista käsittelevän jaoston antamia tuomioita.

Muutoksenhakutuomioistuin käsittelee asian riippumatta siitä, onko päätöksen tehnyt siviili-, rikos- vai nuorisotuomioistuin.

Työtuomioistuin

Työtuomioistuin on toimivaltainen **sosiaalialioissa**, jotka koskevat sosiaaliturvaa (eläkkeitä, työttömyyskorvauksia jne.), työsuheriitoja (työsopimuksia, työlaainsäädäntöä jne.) ja työtaturmia. Lisäksi sillä on toimivalta käsitellä yksityishenkilöiden esittämiä **saatavien kollektiivista suorittamista** koskevia kanteita.

Työtuomioistuimessa toimii eri **jaostoja**. Oikeudenkäyntilaissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta niihin kuuluu puheenjohtajana toimiva ammattituomari ja kaksi maallikkotuomarina toimivaa sosiaalialioiden asiantuntijaa. Käsiteltävän asian luonteesta riippuen maallikkotuomarit edustavat joko työntekijöitä, työnantajia tai itsenäisiä ammatinharjoittajia. Heidät nimitetään näitä edustavien järjestöjen esityksestä. Syyttäväviranomaisesta käytetään työtuomioistuimessa nimitystä *auditorat du travail / arbeidsauditorat* ja syyttäjä on *auditeur du travail / arbeidsauditeur*.

Elleivät asianosaiset hyväksyä työtuomioistuimen tuomiota, he voivat **valittaa** siitä toisen oikeusasteen työtuomioistuimeen.

Kauppantuomioistuin

Kauppantuomioistuin käsittelee **liikkeenharjoittajien välisiä kiistoja**, joiden arvo on **yli 1 860 euroa**, sekä erityisasioita, kuten **konkurssieja ja yhtiöiden osakkeenomistajien välisiä riita-asioita**. Kauppantuomioistuin käsittelee myös valituksia tuomioista, joita rauhantuomarit ovat antaneet kauppaoikeuden alalla.

Kauppantuomioistuimen jaostot muodostuvat yhdestä ammattituomarista ja kahdesta maallikkotuomarista. Maallikkotuomarit nimitetään kaupan ja teollisuuden alaa edustavien yhdistysten esityksestä. Nämä yhdistykset valitsevat ehdokkaansa liikkeenharjoittajien, yhtiöiden hallitusten jäsenten, tilintarkastajien ja kirjanpitäjien keskuudesta. Syyttäväviranomaisesta edustavat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen syyttäjistön jäsenet.

Asianosaiset voivat kiistää kauppantuomioistuimen päätöksen esittämällä muutoksenhakutuomioistuimelle **muutoksenhakupyynnön**. Edellytyksenä kuitenkin on, että kauppantuomioistuin on toiminut ensimmäisenä oikeusasteena antaessaan tuomion, jota muutoksenhakupyynnö koskee, eli että tuomiota ei ole annettu rauhantuomioistuimen aiempaa päätöstä koskevan valituksen johdosta.

Muutoksenhakutuomioistuimet ja toisen oikeusasteen työtuomioistuimet

Muutoksenhakutuomioistuimien muodostuu useista jaostoista:

- **Siviilijaostot** (*chambre civile / burgerlijke kamer*) käsittelevät muutoksenhakupyynnöitä, jotka koskevat ensimmäisen oikeusasteen siviilituomioistuimien ja kauppatuomioistuimien ensimmäisenä oikeusasteena antamia tuomioita.
- **Rikosjaostot** (*chambre correctionnel / correctionele kamer*) käsittelevät muutoksenhakupyynnöitä, jotka koskevat rikostuomioistuimien ensimmäisenä oikeusasteena antamia tuomioita.
- **Nuorisijaostot** (*chambre de la jeunesse / jeugdkamer*) käsittelevät muutoksenhakupyynnöitä, jotka koskevat nuorisotuomioistuimien ensimmäisenä oikeusasteena antamia tuomioita.
- **Syytejaosto** (*chambre des mises en accusation / kamer van inbeschuldigingstelling*) on tutkintaoikeus, joka käsittelee tutkintajaoston päätöksiä koskevia muutoksenhakupyynnöitä. Syytejaosto päättää myös vakavien rikosten, painovapausrikosten ja poliittisten rikosten käsittelyn siirtämisestä rikostuomioistuimeen (*Cour d'assises / Hof van assisen*).

Työtuomioistuimen tavoin myös **toisen oikeusasteen työtuomioistuimen** jaostot muodostuvat ammattituomarista sekä 2–4 maallikkotuomarista. Työtuomioistuimen päätöksistä tehtyjä valituksia käsittelee toisen oikeusasteen työtuomioistuin.

Rikostuomioistuin

Vakavat rikokset

Kun henkilöä syytetään **vakavasta rikoksesta** (*crime / misdad*), jonka yhteydessä ei voida ottaa tai ei ole otettu huomioon lieventäviä asianhaaroja, hänet kutsutaan rikostuomioistuimeen (*Cour d'assises / Hof van assisen*), jossa asian ratkaisee **valamiehistö**.

Rikostuomioistuimen puheenjohtajana toimii ammattituomari. Häntä avustaa kaksi asesoria, jotka ovat niin ikään ammattituomareita, mutta eivät saa ottaa kantaa syytetyn syyllisyyteen tai syyttömyyteen. Valamiehistön tehtävänä on ratkaista, onko syytetty syyllistynyt rikokseen. **Valamiehet** valitaan arpomalla väestön keskuudesta. Valamieheksi voidaan kutsua kuka tahansa 28–65-vuotias luku- ja kirjoitustaitoinen Belgian kansalainen, jolla on täydet poliittiset ja kansalaisoikeudet ja jota ei ole koskaan tuomittu rikoksesta yli neljän kuukauden vapausrangaistukseen tai yli 60 tunnin yhdyskuntapalveluun.

Rikosoikeudenkäynti alkaa syytekirjelmän lukemisella. Syytekirjelmä on rikostutkintaa koskeva yhteenveto, joka sisältää tärkeimmät tutkinnan aikana kerätyt tiedot. Tämän jälkeen tutkinnassa kuullaan todistajia ja asianosaisia. Valamiehet eivät saa tutustua asiaan etukäteen, vaan heidän täytyy muodostaa mielipiteensä kuulemisten perusteella. Lopuksi syyttäjä, kantajat ja asianajajat esittävät puheenvuoronsa. Myös syytettyä kuullaan. Syytetty vastaa oikeuden puheenjohtajan kysymyksiin, kertoo tapahtumista ja voi myös vedota syyttömyyteensä. Näiden puheenvuorojen jälkeen **12-jäseninen valamiehistö** vetäytyy suljettujen ovien taakse **ratkaisemaan, onko syytetty syyllinen vai syytön**. He tekevät päätöksen äänestämällä, ja päätös voi olla monitahoinen. He voivat esimerkiksi todeta syyllisyyden lieventävinä asianhaaroin. Jos syytetty todetaan syylliseksi, ammattituomarit ja valamiehet keskustelevat yhdessä rangaistuksesta. Päätös tehdään ehdottomalla enemmistöllä. Syyllisyyttä tai syyttömyyttä koskeva päätös on perusteltava.

Rikostuomioistuimen tuomiosta ei periaatteessa voi valittaa. Tuomittu, kantaja ja syyttäväviranomaisena voivat kuitenkin pyytää **kassaatio** **tuomioistuinta** kumoamaan tuomion. Jos näin tapahtuu, asia siirretään toiseen rikostuomioistuimeen, jonka on annettava uusi tuomio.

Painovapausrikos ja poliittinen rikos

Painovapausrikos tarkoittaa rikollisen ajatuksen ilmaisemista kirjoituksessa, jota on levitetty useana kappaleena teknisin menetelmin. Poliittinen rikos tarkoittaa poliittisesta syystä ja poliittisissa tarkoituksissa tehtyä rikosta. Poliittisia rikoksia ja painovapausrikoksia koskevia kanteita käsittelee rikostuomioistuin, paitsi jos painovapausrikoksessa on kyse rasistisen tai muukalaisviihamielisen ajatuksen ilmaisemisesta.

Kassaatio

Kassaatioistuimien tehtävänä on taata, että **tuomioistuimet noudattavat lakia**. Sen toimivalta kattaa koko maan. Kassaatioistuimien ei enää tutki asiaperusteita vaan ainoastaan oikeudellisia kysymyksiä. Kassaatioistuimeen voi vedota yksinomaan **oikeusseikkojen perusteella**, toisin sanoen jos lakia tai yleistä oikeusperiaatetta on rikottu. Valittaa voi vain viimeisen oikeusasteen antamista tuomioista, joihin ei voi enää hakea muutosta.

Kassaatioistuimien muodostuu tuomioistuimen presidentistä, puheenjohtajasta, osastojen puheenjohtajista ja oikeusneuvoksista. Syyttäjänä toimii valtionsyyttäjä (*procureur général / procureur-generaal*) tai apulaissyttäjä (*avocat général /*

advocaat-generaal). Kassaatiotuomioistuimessa on **kolme jaostoa**, joista ensimmäinen käsittelee siviili-, kauppaa-, vero- ja kurinpitoasioita, toinen rikosasioita ja kolmas työoikeus- ja sosiaaliturva-asioita. Kussakin jaostossa on ranskankielinen ja hollanninkielinen osasto. Kussakin osastossa on pääsääntöisesti viisi jäsentä.

Ennen päätöksen tekemistä tuomarit kuulevat kassaatiotuomioistuimen **syyttäjän** päätelmät. Kassaatiotuomioistuin voi päättää hylätä valituksen. Ellei esitettyjä perusteluja hyväksytä, valitus hylätään ja valituksen kohteena olevasta tuomiosta tulee lopullinen. Jos kassaatiotuomioistuin katsoo, että valituksen kohteena olevaa päätöstä tehtäessä on rikottu lakia, päätös kumotaan kokonaan tai osittain. Tällöin asia voidaan palauttaa alemman oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Päätös kumotaan ja asia palautetaan käsiteltäväksi kumotun päätöksen tehnyttä tuomioistuinta vastaavaan tuomioistuimeen, jos pääasia on tutkittava uudelleen. Asiaa ei palauteta koskaan käsiteltäväksi samaan tuomioistuimeen, jossa kumottu päätös on tehty.

Huomautus

Huomattakoon, että siviilituomioistuinten ohella myös muutoksenhakutuomioistuimen rikosoikeusjaostot, rikostuomioistuimet, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten rikosoikeusjaostot ja (rikosasioita käsittelevä) poliisituomioistuin käsittelevät asianosaisten eli rikoksen uhrien nostamia siviilikanteita, jotka koskevat lähinnä vahingonkorvausvaatimuksia.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja tuomioistuinten saadaan [Belgian oikeuslaitoksen verkkosivuilta](#).

Onko tietokannan käyttö maksutonta?

Kyllä, tietokannan käyttö on **maksutonta**.

Linkkejä

[Belgian oikeusministeriö](#)

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 17/09/2015